

Міністерство освіти і науки України
Кафедра політичних наук і права
Рада молодих вчених Університету Ушинського
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених

VI Всеукраїнська науково-практична конференція
студентів та
молодих вчених
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»
22 травня 2026 року

м. Одеса

УДК: 32+316]-043.86:3.073(477)

C91

Рекомендовано до друку рішенням

Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 26 червня 2026 року)

Рецензенти:

Коч С. В., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Гедікова Н. П., доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

C91 «Сучасні виклики соціально-політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри» [Електронний ресурс] : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Одеса, 22 травня 2026 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. М. Наумкіної, к. політ. н. С. А. Дмитрашко, к. пол. н. І. І. Пронози. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026. 266 с.

22 травня 2026 року у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» проведено VI Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених, в якій взяли участь представники закладів вищої освіти України, студенти, магістри, аспіранти та докторанти, представники дипломатичної служби України. До збірника увійшли тези доповідей з актуальних питань політичного процесу України та світу, міжнародних відносин та дипломатії. Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться питаннями політичної науки, дипломатії, права та філософії.

© автори тез

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026

Дерік Ангеліна	ЧИ ІСНУЮТЬ МЕЖІ ЛЮДСЬКИХ ЗНАНЬ?	217
Атаманюк Зоя		
Івахненко Аанстасія	СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ВИМІР МІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ ДО ІРЛАНДІЇ	220
Ієремія Василь	МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ В РОБОТІ ДЕПУТАТА МІСЦЕВОЇ РАДИ З ВИБОРЦЯМИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ДОВІРИ ДО НЬОГО: ДОСВІД МІСТА ОДЕСИ	225
Карастан Сергій	ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ: МЕХАНІЗМИ, АКТОРИ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ ВИМІРИ	229
Козар Анна	МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ КАНАДИ	233
Левко Артур	ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПІДХОДІВ РФ ДО ВЕРБУВАННЯ ПОЛІТИКІВ У ФРН ТА ФРАНЦІЇ	238
Наумова Марія	СПЕЦИФІКА ЦИВІЛІЗАЦІЙ СХОДУ І	242
Атаманюк Зоя	ЗАХОДУ	
Начев Микола	НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕДІА В	245
Атаманюк Зоя	ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ	
Стасій Наталя	МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ ДЕМОКРАТІЇ	249
Цуркан Дар'я	СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТА УПРАВЛІНСЬКІ ВИКЛИКИ МІЖНАРОДНОЇ МІГРАЦІЇ В КРАЇНАХ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	255
Юрченко Єлизавета	ЛІТЕРАТУРА ЯК ЗАСІБ УТВЕРДЖЕННЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ІДЕЙ	260

самих різних сферах (від художньої літератури та кінематографу до дизайнерської діяльності).

Список використаних джерел:

1. Рассел Б. Історія західної філософії. - К. : Основи, 1995. 759 с.
2. Філософія: Підручник / за ред.. Є.Р. Борінштейна. Одеса: Університет Ушинського, 2021. 502 с.

НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕДІА В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Начев Микола Юрійович,

здобувач третього (освітньо-наукового)

рівня вищої освіти ОНП Філософія

Університет Ушинського, м. Одеса

Науковий керівник:

Атаманюк Зоя Миколаївна

доктор філософських наук,

професор, професор кафедри

філософських та соціологічних студій та

соціокультурних апрактик

Університет Ушинського, м. Одеса

Філософське підґрунтя феномену соціальних мереж, за Ю. Шабановою [5], пов'язується з номадологічною концепцією, запропонованою французькими постмодерністами Жилем Дельозом і Феліксом Гваттарі. Вона ґрунтується на ідеї різноми – способу мислення й світосприйняття, що відмовляється від лінійності, характеризується гнучкістю, відкритістю та нелінійним розвитком.

Нові медіа постають як сучасні форми створення, поширення та обміну інформацією за допомогою цифрових технологій, акцентуючи увагу на їхньому технічному потенціалі. Водночас у центрі соціальних мереж залишається

людина – її досвід, самовираження та взаємодія з іншими користувачами і суспільством у цілому [1, с. 161].

Соціальні мережі сьогодні охоплюють майже всі вікові та соціальні групи, стаючи важливим середовищем політичної, культурної, освітньої й економічної взаємодії. Саме в цифровому просторі формується феномен «цифрової людини» – особистості, яка активно взаємодіє з глобальним інформаційним середовищем та усвідомлює себе частиною цифрового суспільства.

Поняття *Homo digitalis* уперше використав Марк Пренскі у 2001 році для позначення покоління, що виросло в епоху цифрових технологій. Для таких людей інтернет і цифрові платформи стали основними джерелами інформації, а технології — невід’ємною частиною повсякденного життя. В українському науковому середовищі частіше вживають термін «цифрова людина», який охоплює не лише «цифрових уродженців», а й тих, хто адаптувався до нових технологічних умов [3, с. 226].

Сучасне інтернет-покоління, відоме як покоління Z або iGen, народилося приблизно між 1995 і 2010 роками. Його представники з раннього дитинства користуються цифровими пристроями, що суттєво впливає на їхнє мислення, комунікацію та соціальну поведінку. Молодь активно застосовує соціальні мережі для навчання, самовираження та громадської активності. Дослідження свідчать, що значна частина молодих людей проводить у цифровому середовищі понад дев’ять годин щодня, регулярно переглядає відеоконтент і створює власні публікації для соціальних платформ.

Українське інтернет-покоління формувалося в умовах складних суспільних викликів, тому для нього характерні високий рівень адаптивності, критичність мислення та інформаційна обережність. Молоді люди прагнуть самовираження, незалежності та свободи у відстоюванні власних поглядів. Найпопулярнішими соціальними платформами серед української молоді залишаються Telegram, YouTube, Instagram, TikTok і Facebook [4, с. 162].

До основних рис представників цифрового покоління належать постійна присутність у віртуальному просторі, здатність швидко сприймати великі обсяги

інформації, багатозадачність та прагнення до інтерактивності. Молодь не лише споживає контент, а й активно створює власний — відео, тексти, стріми чи подкасти. Соціальні мережі стають середовищем формування віртуальних спільнот, у яких люди об'єднуються за інтересами, цінностями чи громадянською позицією.

Особливий вплив на молодь мають лідери думок — блогери, інфлуенсери та громадські діячі. Вони здобувають популярність завдяки актуальному та якісному контенту, а рівень їхнього впливу залежить від активності аудиторії. Для багатьох молодих людей такі постаті стають прикладом для наслідування та джерелом життєвих орієнтирів. Через соціальні мережі популяризуються як позитивні цінності — патріотизм, екологічна свідомість, волонтерство, — так і споживацькі установки, де успіх асоціюється насамперед із матеріальним достатком і популярністю [4, с. 163].

Під впливом цифрової культури змінюється й уявлення молоді про кар'єру та самореалізацію. Традиційні професійні шляхи дедалі частіше поступаються роботі в онлайн-середовищі, створенню контенту чи розвитку власних цифрових проєктів. Це стимулює творчість і підприємливість, однак водночас формує ілюзію швидкого та легкого успіху.

Разом із позитивними можливостями соціальні мережі створюють і певні ризики. Надмірне перебування в цифровому просторі може призводити до залежності від гаджетів, порушення сну, проблем із концентрацією уваги, тривожності та депресивних станів. Психологи також відзначають послаблення навичок живого спілкування й труднощі у формуванні глибоких міжособистісних стосунків.

Окрему проблему становить кібербулінг — агресивна поведінка в інтернеті, спрямована на приниження або переслідування інших користувачів. Найчастіше він проявляється через образливі коментарі, поширення неправдивої інформації чи створення фейкових акаунтів. Важливим елементом кібербулінгу є мова ворожнечі, яка особливо небезпечна через анонімність цифрового середовища та швидке поширення інформації серед великої аудиторії [4, с. 165].

Суттєвий вплив на формування цінностей сучасної молоді має також штучний інтелект. Алгоритми ШІ змінюють принципи роботи соціальних мереж, персоналізують контент та впливають на інформаційні потоки. Серед найбільш поширених напрямів використання ШІ — створення дипфейків, робота чатботів і автоматизований аналіз контенту. Водночас ці технології можуть бути корисними для розвитку громадянської активності, підтримки волонтерських ініціатив та популяризації української культури й мови.

В умовах війни українська молодь змушена особливо уважно ставитися до інформації, перевіряти джерела та протидіяти дезінформації. Саме тому критичне мислення й медіаграмотність стають необхідними навичками сучасної людини.

Отже, соціальні мережі та цифрові технології відіграють ключову роль у процесі соціалізації молодого покоління. Вони впливають на систему цінностей, моделі поведінки та уявлення про успіх і самореалізацію. Поряд із новими можливостями цифрова епоха створює ризики інформаційної залежності, маніпуляцій і психологічного тиску. Тому важливо розвивати медіаграмотність, цифрову культуру та навички критичного аналізу інформації, щоб зберігати власну ціннісну автономію та відповідально користуватися можливостями сучасного інформаційного простору.

Список використаних джерел:

1. Алексеєнко Ю. Соціальні медіа й соціальні мережі в процесі конвергенції старих і нових медіа. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2021. № 32 (71). С. 160–164. doi: <https://doi.org/110.32838/2710-4656/2021.5-2/25>.
2. Бірюкова М. Технології самопросування в соціальних мережах. *Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики*. 2021. № 89. С. 138–145.
3. Гаврилюк О. Соціальні мережі як чинник культурної адаптації і соціалізації. *Культурологічний альманах*. 2023. № 2. С. 225–231. doi: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.2.31>.

4. Ломачинська І., Гришина Ю. Інтернет-покоління і консцієнтальні війни сучасності. *Вісник Львівського університету. Серія: Філософсько-політологічні студії*. 2024. № 52. С. 161–168. doi: <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.52.19>.

5. Шабанова Ю. Соціальні мережі в антропологічному вимірі метамодерну. *Digital transformations in culture*. Riga : Baltija Publishing, 2023. С. 330–346. doi: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-319-4-19>.

МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ ДЕМОКРАТІЇ

Стасій Наталя Сергіївна

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ОПП «Філологія (перша-англійська, друга-німецька)»

факультет іноземних мов, медіа та психології,

Міжнародний університет, м. Одеса

Науковий керівник:

Петінова Оксана Борисівна,

д. філос. н., професор, професор кафедри романо-германської філології та

методики викладання іноземних мов,

Міжнародний університет, м. Одеса

Актуальність теми «Мова як інструмент культурної ідентичності в умовах демократії» зумовлена необхідністю консолідації суспільства, захисту суверенітету та формування самосвідомої нації. Мова виступає не лише засобом спілкування, а й фундаментальним маркером національної приналежності. Вона об'єднує людей, зберігає історичну пам'ять, формує менталітет і є інструментом безпеки, захищаючи інформаційний простір. Знання та використання рідної мови – це запорука самобутності народу та його розвитку. На превеликий жаль, є досі ті які вірять в те що мова немає великого значення ,адже деякі люди сприймають мову виключно як засіб передачі інформації. Для них головне – порозумітися,

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ**

**VI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та
молодих вчених
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»**

м. Одеса, 22 травня 2026 року

**Матеріали друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ
тощо несуть автори.**